

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Fotoreporter (343102)

Fotografowie

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Fotoreporter

(343102)

Fotografowie

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Fotoreporter (343102)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [394]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce (źródło): <https://pixabay.com/pl/foto-aparat-fotograf-zdj%C4%99cie-367042>
[dostęp: 31.10.2018].

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU.....	4
2.1. Synteza zawodu	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	5
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	6
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	8
2.7. Zawody pokrewne	9
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	9
3.1. Zadania zawodowe	9
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Śledzenie informacji o aktualnych wydarzeniach pod kątem ich wykorzystania w serwisach fotograficznych.....	9
3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie i przesyłanie zdjęć obrazujących aktualne wydarzenia	11
3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Gospodarowanie materiałami fotograficznymi, konserwowanie i dbanie o stan techniczny sprzętu.....	12
3.5. Kompetencje społeczne.....	13
3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	13
3.7. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	14
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	14
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	14
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	16
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	17
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	18
5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	18
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	19
7. SŁOWNIK POJĘĆ	20
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	20
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	22

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Fotoreporter 343102

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Dziennikarz fotograf.
- Fotograf prasowy.
- Korespondent.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 3431 Photographers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja J – Informacja i komunikacja.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- badań ankietowych prowadzonych w projekcie INFODORADCA+ w październiku 2018 r.,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspercki:

- Magdalena Czerniewska-Wszelaki – Twój Start Up, Gdańsk.
- Krzysztof Gosz – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Anna Kaczorowska – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Łukasz Wójcik – Fabryka Studio Łukasz Wójcik, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Wacław Galewski – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Magdalena Jackman – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Jolanta Religa – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Daria Siemińska – PBS sp. z o.o., Sopot.
- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Dorota Leligdowicz – Bose Stópki, Zielona Góra.
- Adrian Werner – Werbrand Adrian Werner, Gdańsk.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Wojciech Czerniewski – Ekspert niezależny, Gdańsk.
- Adam Dereszkiwicz – Gdańskie Towarzystwo Fotograficzne, Gdańsk.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Fotoreporter jest zawodem usługowym. Jest to szczególny rodzaj dziennikarza, który nie opisuje zjawisk słowem, lecz ilustruje je zdjęciami. Wykonuje zdjęcia tematyczne, obrazujące najważniejsze aktualne wydarzenia polityczne, społeczne, kulturalne i przekazuje je do serwisów prasowych, agencji prasowych² oraz wydawnictw periodycznych i codziennych.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Fotoreporter zajmuje się wykonaniem tematów fotograficznych¹¹ określonych przez pracodawcę lub samodzielnym wyszukiwaniem tematów fotograficznych, potencjalnie interesujących agencje prasowe, czasopisma, gazety codzienne. Wykonuje zdjęcia do reportaży⁹ z imprez i aktualnych wydarzeń na terenie, który obsługuje lub na którym dzieją się ciekawe wydarzenia. Śledzi w mediach informacje o aktualnych wydarzeniach pod kątem ich wykorzystania w serwisach fotograficznych. Zapoznaje się z aktualnym planem imprez obsługiwanych przez agencje prasowe lub interesujących czasopisma i gazety codzienne, zlecających tematy fotograficzne. Uczestniczy w posiedzeniach kolegium redakcyjnego i przyjmuje zlecenia na określony przez zleceniodawcę temat.

Opisuje na bieżąco wykonywane zdjęcia i przesyła je z filmami do laboratorium agencji prasowej, redakcji wydawnictw periodycznych i codziennych lub innych zleceniodawców. Konsultuje z laboratorium fotograficznym sposób wykonania odbitek fotograficznych w formacie cyfrowym. Dokonuje oceny wykonanych przez siebie lub innych fotoreporterów zdjęć. Gospodaruje materiałami fotograficznymi, konserwuje i dba o stan techniczny powierzonego lub własnego sprzętu fotograficznego. Śledzi rozwój techniki w zakresie fotografii oraz dziedziny, którą fotografuje. Stosuje coraz nowsze technologie, narzędzia i sprzęt fotograficzny. Posługuje się nadajnikami internetowymi lub techniką komputerową przy przesyłaniu serwisów fotograficznych.

Sposoby wykonywania pracy

Fotoreporter wykonuje pracę samodzielnie, ręcznie i mechanicznie, z wykorzystaniem metod, technik i procedur polegających m.in. na:

- wyszukiwaniu i selekcji pomysłów na wykonanie nowych zdjęć,
- zapoznawaniu się z dokumentowanym tematem,
- wykonywaniu zadań związanych z wydarzeniami, które dzieją się na miejscu lub w bezpośredniej okolicy miejscowości,
- wykonywaniu zadań związanych z odbyciem podróży do innego kraju, a nawet na inny kontynent,
- selekcjonowaniu i obróbce wstępnej przygotowanego materiału,
- opisywaniu zrobionych przez siebie zdjęć,

- dostarczaniu zebranego materiału do redakcji osobiście lub przesyłaniu np. za pośrednictwem internetu,
- archiwizowaniu zdjęć³.

Ponadto fotoreporter może:

- nadzorować wywołanie zdjęć i skanowanie materiałów,
- uzgadniać z fotolaborantem sposób wykonania odbitek,
- dokonywać profesjonalnej obróbki komputerowej materiału,
- organizować wystawy zdjęć,
- uczestniczyć w konkursach fotograficznych itp.,
- dokonywać konserwacji sprzętu fotograficznego.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2, 3.3 i 3.4. Kompetencje zawodowe.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Praca **fotoreportera** może odbywać się w:

- plenerach zorganizowanych i naturalnych,
- obiektach sportowych, kulturalnych lub sakralnych,
- różnego rodzaju budynkach instytucji i przedsiębiorstw,
- prywatnych mieszkaniach,
- pomieszczeniach biurowych.

Praca fotoreportera wykonywana jest w różnych pozycjach ciała, często wymuszonych (w celu uchwycenia odpowiedniego ujęcia). Z reguły fotoreporter wykonuje obowiązki poza miejscem zamieszkania – „w terenie”, w zmiennych warunkach atmosferycznych i oświetlenia (plener, budynki itp.) i w różnych porach doby. Fotoreporter może wykonywać pracę na wysokości.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Fotoreporter w działalności zawodowej wykorzystuje m.in.:

- profesjonalny aparat fotograficzny,
- zestaw obiektywów⁷,
- statyw¹⁰,
- kartę pamięci⁴,
- komputer z dostępem do internetu,
- nowoczesne oprogramowanie (pakiet programów graficznych do obróbki i opisu zdjęć),
- telefon komórkowy (smartfon), tablet,
- legitymację prasową umożliwiającą wstęp do wielu instytucji lub na wydarzenia,
- samochód, ew. inny środek transportu do szybkiego przemieszczania się wraz ze sprzętem.

Organizacja pracy

Fotoreporter indywidualnie organizuje i wykonuje swoją pracę, w zależności od specyfiki realizowanego zamówienia. Wiąże się ona ze stałym oczekiwaniem i byciem przygotowanym do nagłego wyjazdu, nawet wiele kilometrów od własnego miejsca zamieszkania. Fotoreporter czeka na sygnał o ważnym wydarzeniu, a następnie jak najszybciej udaje się na miejsce i wykonuje zdjęcia – z tego powodu jego czas pracy jest nienormowany. Zadania zawodowe wykonywane są w różnych

ramach czasowych (choć najczęściej oscylują w granicach od 6 do 8 godzin dziennie) i podlegają różnej intensywności w ciągu doby. W wyjątkowych sytuacjach fotoreporter może pracować w nocy, w niedziele i święta. Ze współpracownikami porozumiewa się zarówno ustnie, jak i pisemnie, z wykorzystaniem technologii IT.

WAŻNE:

Fotoreporter niejednokrotnie musi wykonywać pracę w sytuacjach niebezpiecznych, np. podczas konfliktów zbrojnych, na miejscach katastrof lub podczas imprez podwyższonego ryzyka.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Fotoreporter w swojej pracy często jest narażony m.in. na:

- przeciążenia układu mięśniowo-kostnego z powodu wymuszonej pozycji ciała podczas długotrwałej pracy w terenie oraz przy komputerze (m.in. dolegliwości pleców i wady postawy),
- przeciążenia narządu wzroku spowodowane intensywną pracą aparatem fotograficznym oraz pracą przy komputerze (m.in. wady wzroku, podrażnienia oczu),
- obciążenia psychiczne spowodowane pracą pod presją czasu (m.in. stres, nerwica),
- ubytek słuchu spowodowany pracą w środowisku narażonym na hałas,
- zagrożenia związane z miejscami, w których wykonuje pracę i fotografowanymi tematami (np. klęski żywiołowe, konflikty zbrojne, sporty motorowe, imprezy masowe).

Intensywność pracy nie jest rozłożona równomiernie w ciągu doby oraz całego roku, co wpływa na przemęczenie organizmu i w rezultacie może wywoływać choroby psychosomatyczne.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **fotoreporter** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- sprawność narządu wzroku,
- sprawność narządu słuchu,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu oddechowego,
- sprawność układu krążenia,
- sprawność narządu równowagi;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość słuchu,
- ostrość wzroku,
- koordynacja wzrokowo-ruchowa,
- zręczność rąk,
- zręczność palców,
- rozróżnianie barw,
- spostrzegawczość,
- widzenie stereoskopowe (widzenie głębi umożliwiające ocenę odległości),
- zmysł równowagi;

w kategorii sprawności i zdolności

- zdolność koncentracji uwagi,
- podzielność uwagi,
- wyobraźnia i myślenie twórcze,
- uzdolnienia techniczne,
- rozumowanie logiczne,

- zdolność radzenia sobie z emocjami klientów i presją otoczenia,
- zdolność rozwiązywania problemów,
- zdolność podejmowania szybkich i trafnych decyzji,
- zdolność skutecznego przekonywania,
- łatwość przechodzenia z jednej czynności do drugiej,
- zdolność utrzymywania pozytywnych relacji ze współpracownikami,
- orientacja w terenie;

w kategorii cech osobowościowych

- wytrwałość i cierpliwość,
- odporność na działanie pod presją czasu,
- wytrzymałość na długotrwały wysiłek psychiczny,
- rzetelność,
- dokładność,
- opanowanie,
- samodzielność,
- stanowczość,
- odporność emocjonalna,
- wysoka samodyscyplina,
- odpowiedzialność za działania zawodowe,
- sumienność i punktualność,
- gotowość do pracy w nieprzyjemnych (różnych) warunkach środowiskowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.5. Kompetencje społeczne; 3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Do pracy w zawodzie **fotoreporter** wymagany jest ogólny dobry stan zdrowia, sprawność fizyczna, odporność psychiczna, dobry wzrok oraz sprawność zmysłu dotyku. Pod względem wydatku energetycznego praca w tym zawodzie należy do prac lekkich/średnio ciężkich. Mogą występować w niej również obciążenia umysłowe związane np. z organizowaniem i podejmowaniem decyzji.

Do przeciwwskazań uniemożliwiających pracę w zawodzie fotoreporter można zaliczyć:

- poważne wady wzroku i słuchu w stopniu uniemożliwiającym korekcję,
- dysfunkcję kończyn górnych w zakresie precyzyjnego chwytania, przenoszenia, skręcania, rozłączania itp.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Obecnie (2018 r.) do podjęcia pracy w zawodzie **fotoreporter** preferowane jest wykształcenie na poziomie branżowej szkoły I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa), np. w zawodzie pokrewnym fotograf. Alternatywne wykształcenie można uzyskać na drodze rzemieślniczego przygotowania zawodowego w zawodzie pokrewnym fotograf.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Podjęcie pracy w zawodzie **fotoreporter** ułatwia:

- posiadanie dyplomu potwierdzającego pełne kwalifikacje zawodowe w zawodzie fotograf, uzyskanego po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdanie egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne, potwierdzającego kwalifikację cząstkową AU.23 Rejestracja, obróbka i publikacja obrazu, wyodrębnioną w zawodzie fotograf,
- świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski w zawodzie pokrewnym fotograf, uzyskane po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,
- certyfikat potwierdzający kwalifikację „Fotograf – dyplom mistrzowski” uzyskaną zgodnie z zasadami walidacji i certyfikacji kwalifikacji rynkowych wprowadzonych do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnianiu fotoreportera mogą być między innymi:

- suplementy Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), prawo jazdy,
- znajomość języka obcego (preferowany poziom B1),
- świadectwa ukończenia kursów i certyfikaty potwierdzające kompetencje przydatne do wykonywania powierzonych zadań, np. świadectwo ukończenia kursu z zakresu wizerunku medialnego lub public relations.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Fotoreporter nie ma określonej ścieżki awansu zawodowego. Wraz ze zdobywaniem doświadczenia zawodowego i pozytywnych rekomendacji, fotoreporter zyskuje szansę otrzymania zleceń na złożone długofalowe projekty i może:

- awansować w strukturze wewnętrznej organizacji na dyrektora biura prasowego lub kierownika centrum prasowego,
- założyć działalność gospodarczą i prowadzić firmę świadczącą własne usługi.

Aby uzyskać możliwość dalszego rozwoju zawodowego, fotoreporter może:

- doskonalić swoje umiejętności, współpracując z innymi, bardziej doświadczonymi fotoreporterami,
- uczestniczyć w specjalistycznych kursach, szkoleniach i seminariach organizowanych np. przez stowarzyszenia i organizacje branżowe,
- brać udział w konkursach fotografii prasowej,
- rozszerzać swoje kompetencje zawodowe poprzez podejmowanie kształcenia lub szkolenia w zawodach pokrewnych.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Obecnie (2018 r.) w zawodzie **fotoreporter** nie ma bezpośredniej możliwości potwierdzania kompetencji zawodowych w edukacji formalnej oraz pozaformalnej.

Osoba wykonująca zawód fotoreporter może potwierdzić niektóre swoje kompetencje, kończąc kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji AU.23 Rejestracja, obróbka i publikacja obrazu, ujętej w podstawie programowej dla zawodu fotograf i zdając egzamin przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie fotoreporter oferuje system rzemieślniczego przygotowania zawodowego, który umożliwia zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie pokrewnym fotograf. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Istnieje możliwość przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikację rynkową „Fotograf – dyplom mistrzowski” zgodnie z zasadami walidacji i certyfikacji kwalifikacji rynkowych wprowadzonych do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **fotoreporter** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Fotograf ⁵	343101
Fotosista	343103
Fototechnik ⁵	343104
Fotograf w drukarni filmowej	732102

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **fotoreporter** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

- Z1 Monitorowanie bieżących wydarzeń w kraju i na świecie.
- Z2 Wyszukiwanie tematów fotograficznych, a następnie nawiązywanie współpracy z agencjami prasowymi.
- Z3 Zapoznanie się z aktualnym planem imprez obsługiwanych m.in. przez agencje prasowe lub interesujących czasopisma i gazety codzienne zlecające tematy fotograficzne.
- Z4 Uczestniczenie w konferencjach prasowych⁵.
- Z5 Wykonywanie zdjęć do reportażu z imprez i aktualnych wydarzeń.
- Z6 Obsługiwanie fotoreporterskie określonych imprez i wydarzeń w kraju i za granicą.
- Z7 Wybieranie najciekawszych i najlepszych fotografii swoich i innych fotoreporterów.
- Z8 Wykonywanie opisów zdjęć przesyłanych do macierzystego wydawnictwa lub do agencji fotograficznych¹.
- Z9 Wykorzystywanie najnowszych technik służących do przesyłania fotografii na odległość.
- Z10 Archiwizowanie zdjęć i negatywów⁶ do ponownego ich wykorzystania.
- Z11 Dbanie o własny i powierzony sprzęt.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Śledzenie informacji o aktualnych wydarzeniach pod kątem ich wykorzystania w serwisach fotograficznych

Kompetencja zawodowa Kz1: Śledzenie informacji o aktualnych wydarzeniach pod kątem ich wykorzystania w serwisach fotograficznych obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Monitorowanie bieżących wydarzeń w kraju i na świecie	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i przepisy BHP, ppoż., ochrony środowiska oraz zasady ergonomii podczas obsługi sprzętu komputerowego; • Zasady planowania pracy; • Metody badania potrzeb klienta; • Zasady wykorzystania nowoczesnych narzędzi analitycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegać zasad i procedur w zakresie przepisów BHP, ppoż., ochrony środowiska oraz zasad ergonomii podczas obsługi sprzętu komputerowego; • Planować pracę; • Wyszukiwać źródła informacji; • Śledzić na bieżąco informacje; • Pozyskiwać atrakcyjne tematy w celu ich fotograficznego udokumentowania; • Stosować narzędzia analityczne; • Analizować fakty na temat istotnych wydarzeń, zjawisk itp.

Z2 Wyszukiwanie tematów fotograficznych, a następnie nawiązywanie współpracy z agencjami prasowymi	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Źródła pozyskiwania informacji; • Zasady życia społecznego i biznesowego; • Zasady kształtowania relacji międzyludzkich, szczególnie w sytuacjach trudnych; • Zasady planowania działań; • Źródła internetowe i portale społecznościowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbierać i analizować aktualne wiadomości; • Wyszukiwać tematy interesujące opinie publiczną; • Selekcjonować wiadomości np. o faktach, wydarzeniach, poglądach; • Współpracować z agencjami prasowymi, czasopismami, gazetami codziennymi; • Korzystać z internetu i portali społecznościowych; • Nawiązywać kontakty z osobami fotografowanymi.

Z3 Zapoznanie się z aktualnym planem imprez obsługiwanych m.in. przez agencje prasowe lub interesujących czasopisma i gazety codzienne zlecające tematy fotograficzne	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady i organizację pracy imprezy obsługiwanej przez niego; • Zasady tworzenia scenariusza imprezy; • Potrzebę zapoznania się z planem sytuacyjnym imprezy (np. dojazd). 	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowywać koncepcję obsługiwanej imprezy; • Zapoznawać się z materiałem, do którego ma wykonać zdjęcia; • Docierać na miejsce wydarzenia; • Organizować miejsce pracy.

Z4 Uczestniczenie w konferencjach prasowych	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady etyki zawodu; • Zasady kształtowania relacji międzyludzkich; • Specyfikę funkcjonowania instytucji życia społeczno-politycznego, gospodarczego i kulturalnego; • Zasady prowadzenia konferencji prasowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientować się w życiu społecznym i politycznym; • Kierować się zasadami etyki; • Utrzymywać kontakty z instytucjami życia społeczno-politycznego, gospodarczego i kulturalnego;

<ul style="list-style-type: none"> Zasady kultury osobistej. 	<ul style="list-style-type: none"> Utrzymywać kontakty z odbiorcami (czytelnikami, słuchaczami) w celu poznania ich zainteresowań i opinii lub wpływania na nią; Uczestniczyć w konferencji prasowej i w dialogu społecznym na ważne i aktualne tematy.
---	---

3.3. Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie i przesyłanie zdjęć obrazujących aktualne wydarzenia

Kompetencja zawodowa Kz2: Wykonywanie i przesyłanie zdjęć obrazujących aktualne wydarzenia obejmuje zestaw zadań zawodowych Z5, Z6, Z7, Z8, Z9, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z5 Wykonywanie zdjęć do reportaży z imprez i aktualnych wydarzeń	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i przepisy BHP, ppoż., ochrony środowiska oraz zasady ergonomii podczas obsługi sprzętu fotograficznego i komputerowego; Sposoby planowania pracy; Uwarunkowania prawne, regulujące działalność fotoreportera, szczególnie przepisy prawa autorskiego i prawa prasowego; Zasady etyki zawodowej, z podkreśleniem zasad działania w sytuacjach trudnych; Zasady stosowania różnych rodzajów technik fotograficznych; Zasady poprawnej kompozycji. 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać zasad i procedur w zakresie przepisów BHP, ppoż., ochrony środowiska oraz zasad ergonomii podczas obsługi sprzętu fotograficznego i komputerowego; Stosować przepisy prawa autorskiego i prasowego; Stosować zasady etyki zawodowej; Dbać o poprawność merytoryczną materiałów prasowych; Posługiwać się różnymi technikami fotograficznymi; Dostrzegać atrakcyjną sytuację zdjęciową; Odnajdywać się w różnej sytuacji wydarzeniowej.

Z6 Obsługiwanie fotoreporterskie określonych imprez i wydarzeń w kraju i za granicą	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady określania miejsc, perspektywę i parametry poprawnej ekspozycji i kadru obrazu fotograficznego; Zasady poprawnego oświetlenia obiektów fotograficznych; Potrzebę przekazywania rzetelnych i bezstronnych informacji w formie fotograficznej; Zasady redagowania materiałów prasowych; Zasady organizacji pracy; Zasady wykonywania zdjęć i fotoreportaży; Zasady rozliczania zleceń; Zasady przeprowadzania rozmów i wywiadów; Potrzebę współpracy z grafikami, dziennikarzami i działem technicznym w celu nadania odpowiedniego kształtu graficznego; Potrzebę znajomości języków obcych. 	<ul style="list-style-type: none"> Określać miejsce, perspektywę i parametry poprawnej ekspozycji i kadru obrazu fotograficznego; Dobierać oświetlenia obiektów fotografowanych; Przekazywać rzetelne i bezstronne informacje w formie fotograficznego ich udokumentowania; Redagować materiały prasowe; Posługiwać się nowoczesnymi narzędziami w internecie; Realizować własne pomysły; Sprzedawać zdjęcia dowolnym podmiotom publikującym jako już zrealizowane autorskie projekty; Współpracować z grafikami, dziennikarzami i działem technicznym w celu nadania odpowiedniego kształtu graficznego; Przeprowadzać rozmowy i wywiady;

	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjmować zlecenie na materiał przeznaczonym do publikacji; • Posługiwać się językiem obcym.
--	--

Z7 Wybieranie najciekawszych i najlepszych fotografii swoich i innych fotoreporterów

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady samodoskonalenia; • Zasady oceny materiału fotograficznego; • Zasady kształtowania relacji międzyludzkich; • Zasady budowania komunikacji wewnętrznej, sterowania polityką informacyjną wewnątrz firmy; • Trendy fotograficzne obowiązujące aktualnie; • Zasady etyki zawodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybierać najlepsze zdjęcia, które będą oddawały treść wydarzenia; • Dokonywać oceny swojego materiału fotograficznego i innych fotoreporterów; • Kierować własną karierą zawodową; • Stosować w praktyce najnowsze trendy w fotografii; • Stosować zasady etyki zawodowej, szczególnie kodeksu etyki dziennikarskiej.

Z8 Wykonywanie opisów zdjęć przesyłanych do macierzystego wydawnictwa lub do agencji fotograficznych

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady zabezpieczenia materiału zdjęciowego do dalszej obróbki; • Metody opisu zdjęć; • Zasady obsługi programów do edycji zdjęć; • Programy do transferu plików. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpieczać wykonany materiał zdjęciowy do dalszej obróbki; • Przeprowadzać obróbkę prac i materiałów fotograficznych; • Opisywać zdjęcia; • Przesyłać zdjęcia za pomocą internetu.

Z9 Wykorzystywanie najnowszych technik służących do przesyłania fotografii na odległość

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady obsługi sprzętu komputerowego i urządzeń peryferyjnych; • Zasady obsługi i możliwości połączeń internetowych; • Zasady obsługi programów do transferu plików; • Uwarunkowania prawne, regulujące działalność fotoreportera, szczególnie przepisy prawa autorskiego i prawa prasowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Obsługiwać sprzęt komputerowy i urządzenia peryferyjne; • Obsługiwać i wykorzystywać możliwości połączeń internetowych; • Przesyłać zdjęcia za pomocą internetu; • Stosować przepisy prawa autorskiego i prasowego.

3.4. Kompetencja zawodowa Kz3: Gospodarowanie materiałami fotograficznymi, konserwowanie i dbanie o stan techniczny sprzętu

Kompetencja zawodowa Kz3: Gospodarowanie materiałami fotograficznymi, konserwowanie i dbanie o stan techniczny sprzętu obejmuje zestaw zadań zawodowych Z10, Z11, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z10 Archiwizowanie zdjęć i negatywów do ponownego ich wykorzystania	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i przepisy BHP, ppoż., ochrony środowiska oraz zasady ergonomii podczas obsługi sprzętu fotograficznego i komputerowego; Zasady zabezpieczania sprzętu przed innymi osobami; Zasady zabezpieczania zdjęć przed utratą; Zasady archiwizacji i katalogowania plików. 	<ul style="list-style-type: none"> Przestrzegać zasad i procedur w zakresie przepisów BHP, ppoż., ochrony środowiska oraz zasad ergonomii podczas obsługi sprzętu fotograficznego i komputerowego; Zabezpieczać w odpowiedni sposób użyte zdjęcia i materiały źródłowe; Zabezpieczać sprzęt fotograficzny; Przygotowywać materiały do archiwizacji; Ustalać sposób i miejsce archiwizacji prac fotograficznych; Dokonywać archiwizacji prac.

Z11 Dbanie o własny i powierzony sprzęt	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady zabezpieczania sprzętu przed innymi osobami; Zasady stosowania sprzętu zgodnie z instrukcją obsługi; Zasady przechowywania sprzętu fotograficznego. 	<ul style="list-style-type: none"> Zabezpieczać sprzęt przed osobami nieupoważnionymi; Stosować sprzęt fotograficzny zgodnie z instrukcją obsługi; Dbać o właściwe przechowywanie, składowanie, konserwację, stan techniczny środków trwałych i sprzętu fotograficznego.

3.5. Kompetencje społeczne

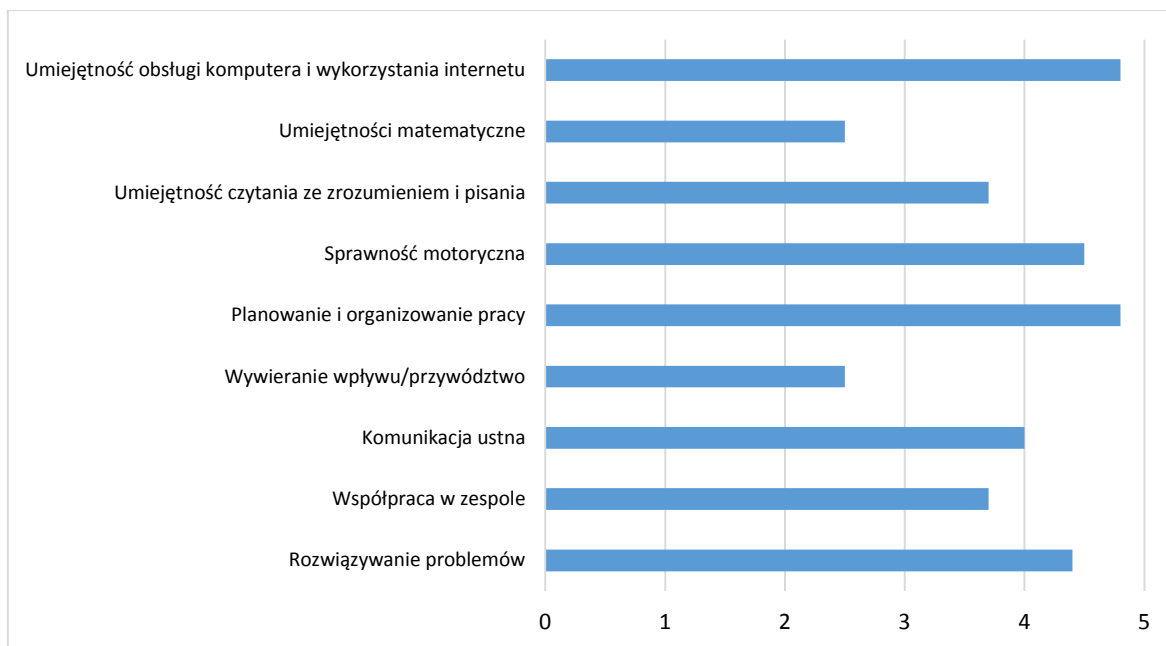
Pracownik w zawodzie **fotoreporter** powinien posiadać kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za skutki podejmowanych działań w zakresie ustalania strategii działania, jak i w czasie budowania relacji z otoczeniem.
- Podejmowania działania i współdziałania z innymi podmiotami podczas realizacji zadań zawodowych związanych z tworzeniem materiałów prasowych.
- Prowadzenia konsultacji i podejmowania decyzji w ważnych kwestiach na rzecz usprawniania organizacji pracy.
- Kierowania się zasadami zgodnymi z etyką zawodową i obowiązującymi przepisami.
- Podnoszenia własnych kompetencji zawodowych w kontekście nowych trendów i zjawisk w branży.
- Funkcjonowania samodzielnie lub w zespole w różnych miejscach i na stanowiskach pracy właściwych dla branży dziennikarskiej.

3.6. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien posiadać zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego wagę kompetencji kluczowych dla zawodu **fotoreporter**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **fotoreporter**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.7. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **fotoreporter** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Fotoreporter może podjąć prace jako fotograf prasowy m.in. dla:

- redakcji medialnych,
- agencji fotograficznych,
- organizatorów wydarzeń,
- osób uwiecznianych na zdjęciach, celebrytów,
- portali internetowych,
- redakcji czasopism,
- agencji ds. public relations⁸,
- biur prasowych,
- klubów sportowych,
- dużych organizacji, przedsiębiorstw, w których strukturach są służby prasowo-marketingowe,

- siebie, także w formie własnej działalności gospodarczej w celu przygotowania i sprzedaży własnego gotowego materiału.

Większe szanse na znalezienie pracy fotoreporter ma w miastach, które skupiają kilka redakcji i są ośrodkami medialnymi.

W dużych redakcjach o ustabilizowanej pozycji na rynku mediów rotacja wśród fotoreporterów jest niewielka. Szanse podjęcia w nich pracy mają tylko najlepsi. Jest za to wiele innych, regionalnych i lokalnych mediów, z którymi łatwo nawiązać współpracę, a która z czasem może przekształcić się w etat.

Można także szukać pracy w agencji fotograficznej. Zazwyczaj zakłada ją kilku fotoreporterów, którzy następnie realizują konkretne zlecenia redakcji lub przygotowują zdjęcia na jakiś określony temat, a następnie sprzedają zainteresowanym mediom.

Celem zawodowym fotoreportera jest bardzo często praca w międzynarodowych agencjach fotograficznych. Zatrudnienie w takim miejscu wiąże się nie tylko z prestiżem, ale i stosunkowo wysokimi zarobkami.

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.gov.pl/web/rodzina/zawody-deficytowe-zrownowazone-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometr.zawodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) w ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie **fotoreporter**. Kształcenie w zawodzie szkolnym (pokrewnym) fotograf oferują branżowe szkoły I stopnia.

Możliwe jest również uczestnictwo w kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla dorosłych) w ramach kwalifikacji AU.23 Rejestracja, obróbka i publikacja obrazu, które mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,
- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Kwalifikację AU.23 Rejestracja, obróbka i publikacja obrazu potwierdzają (również w trybie eksternistycznym) Okręgowe Komisje Egzaminacyjne.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu fotoreporter można także uzyskać w systemie rzemieślniczego przygotowania zawodowego, w zawodzie pokrewnym fotograf. Tytuły czeladnika i mistrza w tym zawodzie, po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu, potwierdzają Izby Rzemieślnicze.

Osoby, które uzyskały powyższe kwalifikacje, mają możliwość otrzymania również suplementu Europass (w języku polskim i angielskim), wydawanego na prośbę zainteresowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne (do dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe) oraz Izby Rzemieślnicze (do świadectwa czeladniczego i dyplomu mistrzowskiego), co ma istotne znaczenie w przypadku poszukiwania pracy za granicą.

Istnieje możliwość przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikację rynkową „Fotograf - dyplom mistrzowski”, zgodnie z zasadami walidacji i certyfikacji kwalifikacji rynkowych wprowadzonych do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji.

Szkolenie

Niektórzy pracodawcy (duże firmy bądź kartele firm) sami organizują szkolenia lub mogą korzystać z usług zewnętrznych firm komercyjnych. Najczęściej jednak pracownik sam musi zadbać o swoje szkolenie i doszkalanie.

Szkolenia i kursy doszkalające m.in. z zakresu obróbki fotograficznej, projektowania graficznego, fotografii prasowej, tworzenia materiałów prasowych, przestrzegania zasad praw autorskich, dóbr osobistych oraz prawa prasowego dla **fotoreportera** organizują:

- uczelnie wyższe, np. w ramach oferty studiów podyplomowych,
- prywatne firmy w formie warsztatów fotograficznych,
- stowarzyszenia i organizacje branżowe.

W przypadku osób wykonujących wolny zawód (freelancerów) szczególnie ważne jest uczestnictwo w procesie samokształcenia i aktywne samouczenie się poprzez korzystanie z dostępnych otwartych internetowych zasobów edukacyjnych, szkoleń e-learningowych, branżowych portali społecznościowych itp. Organizatorzy szkoleń z reguły poświadczają uzyskane przez uczestników kompetencje stosownymi certyfikatami/zaświadczeniami o ukończeniu szkolenia.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wybiezstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.ore.edu.pl/category/ksztalcenie-zawodowe-i-ustawiczne>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<https://zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Wynagrodzenie (2018 r.) osób pracujących w zawodzie **fotoreporter** zależą od formy zatrudnienia:

- etat,
- umowa o dzieło,
- własna działalność gospodarcza.

Według badań z 2018 r., miesięczne wynagrodzenie brutto w tym zawodzie wynosi średnio 3300 zł w przeliczeniu na jeden etat. Co drugi fotoreporter otrzymuje wynagrodzenie w granicach od 2500 zł do 3500 zł brutto. Na zarobki powyżej 3500 zł brutto może liczyć grupa 25% najlepiej opłacanych fotoreporterów.

W przypadku zatrudnienia na etacie można liczyć na wynagrodzenie podstawowe oraz dodatkowe gratyfikacje za opublikowane zdjęcia. W przypadku współpracy z redakcją, otrzymuje się tylko honorarium za poszczególne zdjęcia, które zazwyczaj jest wyższe niż w przypadku dodatku dla fotoreportera etatowego. Konkretna wysokość zarobków zależy od wielkości i prestiżu redakcji, a także wielkości miasta. Najwyższe zarobki sięgające kilku tysięcy złotych miesięcznie oferują największe dzienniki, a także międzynarodowe agencje fotograficzne.

Wynagrodzenie osób pracujących na stanowisku fotoreporter jest zróżnicowane i uzależnione od wielu czynników, m.in.:

- stażu pracy,
- doświadczenia,
- kwalifikacji i poziomu wykształcenia,
- referencji i dyspozycyjności fotoreportera,
- umiejętności odniesienia się do fotografowanej sytuacji,
- rodzaju pracodawcy,
- sytuacji na lokalnym rynku pracy.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 31.10.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczebkach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **fotoreporter** możliwe jest zatrudnienie osób z niepełnosprawnością.

Warunkiem niezbędnym do zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z dysfunkcją narządu słuchu (03-L) pod warunkiem, że niepełnosprawność ta jest możliwa do skorygowania za pomocą aparatów słuchowych oraz pod warunkiem, że nie występują zaburzenia mowy oraz poprawnej dykcji,
- z wadami i dysfunkcją wzroku (04-O), w przypadku możliwości skorygowania ich szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi,
- z niewielką dysfunkcją kończyn górnych (05-R), która nie wyklucza sprawnego, biegłego obsługiwanie sprzętu oraz wykonywania czynności wymagających określonej sprawności manualnej,
- z innymi rodzajami niepełnosprawności wynikającymi z chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowo-płciowego i in. pod warunkiem, że praca nie wymaga znacznego wysiłku fizycznego lub jest zorganizowana w taki sposób, aby pracownik miał możliwość regularnego przyjmowania leków i dokonywania niezbędnych zabiegów pielęgnacyjno-medycznych (np. zastrzyków insulinowych).

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 31.10.2018 r.

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1914).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz. U. poz. 1663).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).
- Obwieszczenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Fotograf – dyplom mistrzowski” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (M.P. poz. 1274; uwaga: opublikowano 29 grudnia 2018 r.).

Literatura branżowa:

- Cygan M.: Etyka w zawodzie fotoreportera. „Naukowy Przegląd Dziennikarski” nr 4, 2017.
- Jastrzębski J.: Na rynku wartości. O mediach i etyce dziennikarskiej. Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2009.
- Marinovich G.: Bractwo Bang. SQN, Kraków 2012.
- Morris J.: Moja historia fotografii prasowej. Cyklady, Warszawa 2012.
- Pleszczyński J.: Etyka dziennikarska. Difin, Warszawa 2007.
- Sobczak J., Chałubińska-Jentkiewicz K.: Prawo prasowe między wymogami prawa, nakazami etyki a oczekiwaniami rynku. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2016.
- Sobczak J.: Prawo prasowe: komentarz. Wolters Kluwer Polska, Poznań 2008.
- Sobczak J.: Prawo prasowe: Podręcznik akademicki. Wydawnictwo Muza, Warszawa 2000.
- Wolny-Zmorzyński K.: Fotograficzne gatunki dziennikarskie. Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007.
- Wolny-Zmorzyński K.: Jaka informacja? Rzecz o percepcji fotografii dziennikarskiej. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010.

Zasoby internetowe [dostęp: 31.10. 2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Foto Prawo: <https://fotoprawo.pl/index.php/2018/03/fotoreporter-czyli-kto>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie fotograf: https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/343101.pdf
- Kwalifikacja „Fotograf – dyplom mistrzowski”: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl/frontend/index.php?r=kwalifikacja%2Fview&id=12651>
- Kwartalnik Fotografia: http://katalog.czasopism.pl/index.php/Kwartalnik_Fotografia
- Legalna Kultura: <http://www.legalnakultura.pl/pl/czytelnia-kulturalna/wspolne-sprawy/archiwum/news/1200,zawod-fotoreporter-1>
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Projekt Zintegrowany System Kwalifikacji: <http://kwalifikacje.edu.pl>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Stowarzyszenie Fotoreporterów: <https://stowarzyszeniefotoreporterow.wordpress.com/category/zawod-fotoreporter>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>
- Związek Polskich Artystów Fotografików: <https://www.zpaf.pl>
- Związek Rzemiosła Polskiego: Wykaz standardów egzaminacyjnych: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.

Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.
Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.

Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.
Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Agencje fotograficzne	Instytucje lub firmy mające na celu zrzeszanie i ułatwianie pracy fotoreporterów, a także zaspakajanie rynku fotografii. Działają przeważnie na zasadzie komisju zdjęć – fotoreporterzy umieszczają w zasobach agencji swoje zdjęcia nie płacąc nic za to, a agencja stara się je sprzedać (dziennikom, tygodnikom, miesięcznikom i wszelkiej prasie, a także innym osobom zainteresowanym) i dzieli się zyskiem z fotoreporterem.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://markoservices.pl/agencja-fotograficzna-na-czym-polega-jej-praca [dostęp: 31.10.2018]

2	Agencje prasowe	Instytucje prasowe, zajmujące się dostarczaniem materiału innym mediom – gazetom, radiu, telewizji, a także serwisom internetowym. Dzięki temu media te mogą zaoszczędzić na kosztach utrzymywania własnych korespondentów, zagranicznych i terenowych. Agencje zatrudniają dziennikarzy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://encenc.pl/agencja-informacyjna [dostęp: 31.10.2018]
3	Archiwizowanie zdjęć	Czynność przeniesienia zdjęć w inne miejsce w pamięci masowej, w celu ich długotrwałego przechowywania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://www.swiatobrazu.pl/mobile/najczesciej-zadawane-pytania-jak-archiwizowac-zdjecia-24763.html [dostęp: 31.10.2018]
4	Karta pamięci	Półprzewodnikowy nośnik danych. Służy do zapisywania i przenoszenia danych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.bartoszewski.pr.radom.pl/archkomp_d/archkomp_2016_z_w02%20Pamieci%20pooprzewodnikowe.pdf [dostęp: 31.10.2018]
5	Konferencje prasowe	Spotkania, na których osoba publiczna prezentuje swoje plany i odpowiada na pytania dziennikarzy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/Konferencja%20prasowa.html [dostęp: 31.10.2018]
6	Negatyw	Popularna nazwa błony fotograficznej negatywowej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/negatyw.html [dostęp: 31.10.2018]
7	Obiektyw	Soczewka lub zespół soczewek w przyrządzie optycznym dające rzeczywisty i odwrócony obraz obserwowanego obiektu.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/obiektyw.html [dostęp: 31.10.2018]
8	Public relations	Kształtowanie stosunków publicznie działającego podmiotu z jego otoczeniem. Celem działań public relations jest dbałość o dobry wizerunek, akceptację i życzliwość wobec działań danej osoby lub organizacji.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/Public%20relations.html [dostęp: 31.10.2018]
9	Reportaż	Tekst publicystyczny, audycja, cykl zdjęć lub film będące opisem zdarzeń lub faktów opartym na autentycznym materiale.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/Reporta%C5%BC.html [dostęp: 31.10.2018]
10	Statyw	Podstawa służąca do ustawiania różnych aparatów lub elementów oświetlenia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: https://sjp.pwn.pl/szukaj/Statyw.html [dostęp: 31.10.2018]
11	Temat fotograficzny	Jedna lub wiele fotografii, połączonych ze sobą elementem chronologicznym, tj. wykonanych w tym samym lub zbliżonym czasie i połączonych logicznie, gdy utrwalony na nich obraz przedstawia określone wydarzenie, zjawisko, osobę lub przedmiot.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie: http://www.sas-sap.com/i_fischer_2017.pdf [dostęp: 31.10.2018]

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.